

BRALNA ZNAČKA ZA ODRASLE 2007 SEZNAM KNJIG

Spoštovani bralci, seznam obsega 14 naslovov, oziroma 14 avtorjev. Za osvojitev knjižne nagrade velja najmanj 5 prebranih knjig, tri naj bodo s seznama, ostale pa po želji; veljajo tudi drugi naslovi navedenih avtorjev.

1. Michal Viewegh: **ČUDOVITI PASJI ČASI**. Iz češčine prevedla in napisala spremno besedilo Nives Vidrih. Ljubljana: Sanje, 2003. 214 strani.
... »Pri Ziti v Podoli noben porod ne boli,« je pri kosilu pesnila babica Liba in celo oče Kvidovega očeta, dedek Josef, čeprav apriori skeptičen do vsega komunističnega, pri čemer zdravstvo ni bilo nobena izjema, je bil voljan dopustiti, da je verjetnost, da bi zdrobili Kvidovo glavico s porodniškimi kleščami, tokrat vendar nekaj nižja kot običajno...
Povojne in tranzicijske čase v luči odraščanja glavnega junaka Kvida, je avtor (roj. 1962) opisal simpatično humorno; mnoge socialno-družbene karakteristike in značajske lastnosti junakov pa bi pristajale tudi Slovencem. (V slovenščini še: **Vzgoja deklet na Češkem, Roman za ženske, Igra na izločanje**).
2. Andrej Brvar: **DOMAČA NALOGA**.: za učitelja A.K. napisal Andrej Brvar. Za učence dorisal Zmago Jeraj. Lepopisala Evita Lukež. Ljubljana: Partizanska knjiga, 1985. Zbirka Matjaževa knjižnica.
Ulica pelje v sonce kot vlak v tunel / in pomislim, kako ni čisto prav, da moram v šolo to jutro / in potem tudi Braco misli tako / in potem vseeno mečem dinar in je grb / in potem ne stečeva v šolo,...
Brvarjeva (roj. 1945) knjiga iz zbirke za mlade bralce je knjižna umetnina, besedilna, likovna in oblikovalska. In s poetično besedo in sliko spominja na davne šolske dni in vzgojne običaje. (Brvarjeva poezija z ilustracijami Zmaga Jeraja : **Pesnitve in pesmi, Zimska romanca, Mala odiseja**; za bralno značko velja tudi knjiga **Naplavine**).
3. Anton Ingolič: **GIMNAZIJK**. Spremna beseda Dušan Čater. Ljubljana: Karantanija, 1998. 304 strani. (ali druge izdaje)
Besede so se oddaljevale in se zlivale druga v drugo. tudi glasovi so se zlivali v en sam glas, ki je tonil v nekakšno gosto meglo. V tej megli so se začele zgubljati tudi klopi s sošolci in sošolkami...
Pisatelj Ingolič (1907-1992) je do zadnjega dne dokazoval, da se prava ustvarjalnost kaj malo briga za nasprotna mnenja in je svojo pripovedno živost dokazal tudi s svojimi knjigami, je zapisal Ivan Bizjak. Zraven navedenega romana (prvi slovenski »tabujski roman za mladino) veljajo za osvojitev bralne značke tudi **druga Ingoličeva dela**.
4. Iztok Geister: **DOPUŠČANJE NARAVE**.: esej o naravovarstveni etiki. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2006. (Zbirka Kultura). 135 strani.
Tenkočutno in jezikovno izbrano, kot znajo pesniki, Geister pojasnjuje: Naravo moramo prepustiti njenemu lastnemu gospodarstvu, ki je zgrajeno tako, da se neprestano ruši in znova gradi. Iz strahu pred vremenskimi ujmani se krepki zaupanje v naravo in menda ne mislimo, da je spremembam v naravi mogoče kjubovati. Ključno je to, da se zavedamo, da medvedu smrdimo.
Avtor je dobitnik zlate ptice za poezijo, Rožančeve nagrade, nagrade Prešernovega sklada... Za osvojitev bralne značke veljajo še : **Popotovanje od Pirana do Ankarana, Levitve, Plavje in usedline...**

5. Dubravka Ugrešić: **MINISTRSTVO ZA BOLEČINO**. Prevedla Klarisa Jovanović. Izola: Meander, 2005. (Srebrni Meander).
Tiste nekdanje Jugoslavije, dežele, v kateri so se rodili in iz katere so prišli, ni bilo več. Težavo so reševali s svojilnim zaimkom naš. Tako je bilo ime za nekdanjo Jugoslavijo bivša Juga (in še ta Juga je bila stara gastarbajterska okrajšava za Jugoslavijo). Besedi Titoland in titanik sta krožili naokoli kot vic...
 Izjemna zgodba izven meja najbolj popularne hrvaške avtorice, dobitnice nagrade Heinricha Manna, odlično podaja razsežnosti maternega jezika in komunikacije glavnih junakov, likov razpadle dežele, razčlenjuje bistvo jezikovne kulture, odkriva intimo tujstva, begunstva... Za bralno značko velja tudi **Kultura laži**.
6. Patrik Ourednik: **EVROPEANA**: kratka zgodovina dvajsetega stoletja. Prevedel Andrej Rozman. Ljubljana: Društvo ZAK, Društvo za proučevanje zgodovine, antropologije in književnosti, 2006. (Knjižnica ZAK; knj.3). 101.str.
...Po prvi svetovni vojni je bilo veliko ljudi prepričanih, da je svet gnil. Ker demokratične vladavine niso bile sposobne preprečiti vojne, kapitalizem pa je izzval svetovno gospodarsko krizo, je bilo potrebno poiskati nove poti. Tako sta se razrasla komunizem in fašizem...
 Avtor je za to zabavno, groteskno zgodovinopisje prejel leta 2001 nagrado časopisnih kritikov in literatov za najboljšo knjigo leta svoje dežele. Evropeano – zgodovino precej drugače – bi morali prebrati vsi Evropejci.
7. Anne – Laure Bondoux: **MORILČEVE SOLZE**. Prevedla Tanja Lesničar Pučko. Ljubljana: Cankarjeva založba, 2006. (Zbirka Najst). 144 str.
...Louis je odprl torbo. Ven je potegnil knjigo. Bila je stara, s porumenelimi stranmi, in pojasnil je, da je bila očetova. Nekega dne, že dolgo je tega, mu jo je trgovec z vinom dal skupaj z možnjo cekinov. To darilo, tako nenavadno, je presenetilo Louisa. Še toliko bolj, ker je šlo za pesniško zbirko...
 Mlada avtorica (roj. 1971) je ustvarila neverjetno poetično, trpko in srčno vzdušje v mali veliki zgodbi o prijateljstvu med otrokom in odraslim, med žrtvijo in morilcem žrtvinih staršev. Morilcu je dala ime Angel.
8. Erika Vouk: **BELO DREVO**. Maribor: Obzorja, 2000. 65 str.
 Lidija Gačnik Gombač je v spremni besedi h knjigi, ki je prejela Jenkovo nagrado (**Opis slike**. Maribor: Litera, 2002) zapisala: *Opis slike je četrta pesniška zbirka pesnice in prevajalke Erike Vouk, ki je z dovršeno pesniško govorico zablestela že v svoji prvi pesniški zbirki **Bela Evridika** (1984) in z njo nadaljevala v **Animi** (1990), leta 2000 pa je ljubitelje poezije prevzela s krhkostjo in polnostjo svoje pisave v pesniški zbirki **Belo drevo**, s katero je bila nominirana za Veronikino nagrado. Takoj je začela z visokim letom in ga ohranila skozi vso ustvarjalno pot, kot je domena redkih pesniških izbrancev...*
 V zbirki **Album** (2003) lahko berete: TE IŠČEM PO POKRAJINAH JEZIKA / razbarvanih platnicah trhljih knjig,/ te iščem v vrisku, pesem,/ v grozi krika,/ v šumotu komaj slišnih trepetlik...
9. Renato Baretić: **OSMI POVERJENIK**. Prevedla Đurda Strsoglavec. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2006. (Zbirka Kapučino). 239 str.
...Bonino Smeraldić in Tonkica Jeronimić sta se zaljubila na prvi pogled tistega dne, ko je ona skočila v morje z majhnega parnika Obilić, niti minuto potem, ko se je parnik, poln revežev, iz pristanišča na Prviću odpravil v grčijo, od koder so potem s precej večjimi parniki precej večje horde revežev odplule proti Avstraliji...
 Avtor (Zagreb, 1963) je za navedeni roman prejel pet prestižnih hrvaških literarnih nagrad. Osmi poverjenik je stilno in jezikovno presenetljiva, sodobna, aktualna zgodba s primesmi simpatične mistike in črnega humorja.

10. Milan Dekleva: **ZMAGOSLAVJE PODGAN**. Spremnna beseda Vanesa Matajca. Ljubljana: Cankarjeva založba, 2005. 308 str.
...Slavko Grom sedi na klopi pred Južnim kolodvorom in nepremično gleda čez široko ulico na vrtove belvedera. Trg pred postajo vrvi v prijetnem poletnem dnevu, ljudje so podobni mravljam, hitijo drug ob drugem in mimo drugega...
Osebe, tudi tiste, ki nosijo zgodovinska imena, so poetična izmišljiva, stoji zapis na začetku romana avtorja, lavreata prestižnih literarnih nagrad (Jenkova in Veronikina), Prešernovega nagrajeneca, dobitnika kresnika, mojstra proze in poezije, za odrasle in otroke, dramatika, publicista, kritika, prevajalca, esejista, skladatelja...Milana Dekleve.
11. Jutta Bauer: **DEDKOV ANGEL**. Prevedla Veronika Saje. Ljubljana: Sanje, 2006. (Sanjska knjigica).
 Dedkov angel je vrhunska avtorska slikanica za odrasle in otroke. Slovenskim bralcem se je Jutta Bauer priljubila z ilustracijami knjig ene najboljših pisateljic za otroke, Andresenove nagrajenke, Christine Nöstlinger, to pa je njeno prvo pri nas prevedeno delo. Slikanica Bauerjeve je likovna in literarna mojstrovina duhovne razsežnosti majhne, velike življenjske zgodbe.
12. Marjan Marinšek: **ASTRID LINDGREN**. Ljubljana: Karantanija; Velenje: Pozoj, 1997. (Zbirka Avtorji sveta). 236 str.
 Ob stoletnici rojstva neprecenljive in nepreksoljive avtorice Pike nogavičke velja prebrati jubilejno biografijo slovenskega avtorja, častilca Lindgrenove, poznavalca in kulturnega ustvarjalca, ustanovitelja Pikinega festivala Marijana Marinška, ki je knjigo posvetil »očarljivi zvezdi Severnici« ob njeni devetdesetletnici.
13. David Bedrač: **PESMI IZ ŠIPE**. Spremnna beseda Borut Gombač. Ptuj: Umetniško društvo Stara steklarska, 2006. 95 str.
 Avtor pravi v pesmi PESNIKI NIKOLI ZARES NE SPAKIRAJO KOVČKOV: Ker sem odkril,/ kako se pije zelina iz travnika,/ kako se napolni oko s travami / in roka z verzi.// Ker sem odkril,/ da so verzi vsepovsod/ v luni, ki luknja črno nebo/ in pada na ulice,/ v niti, ki prišije zvok na zvok, / svetlobo v zvezde, / kri na rano / in rano na telo.// Ker sem odkril,/ da so verzi vsepovsod,/ da so skriti / in jih je treba iskati...
 Lepota in jasnina pesniške besede (glej še **Poezija pomolov**, 2002) Davida Bedrača sega v srčiko bistva, ki mu pravimo umetnost. Avtor znova potrjuje poetsko resnico, da prava pesem najde pot in ji mladost ni ne meja, ne uteha.
14. Sten Nadolny: **ODKRITJE POČASNOSTI**. Prevod in spremlna beseda Štefan Vevar. Ljubljana: Cankarjeva založba, 2004. (Moderni klasiki;22). 296 str.
...John Franklin je imel že deset let, a je bil še zmeraj tako počasen, da ni mogel uloviti nobene žoge. Drugim je držal vrv. Od najnižje veje na drevesu je segla do njegove iztegnjene roke. Držal jo je krepko kot drevo, do konca igre ni spustil roke k telesu.... Morda v vsej Angliji ni bilo nikogar, ki bi lahko uro ali dlje zgolj stal na mestu in držal vrv...
 Ko je avtor leta 1980 v Celovcu prejel nagrado Ingeborg Bachmannove za še neobjavljen odlomek navedenega romana, je nagradno vsoto razdelil med soudeležence z utemeljitvijo o škodljivosti literarnega tekmovanja. Počasnost je umetnost osmišljanja ritma življenja, sporoča avtor v sicer pretanjenem razvojnem romanu, z resnično biografijo angleškega pomorščaka in polarnega raziskovalca Johna Franklina (1786 – 1947).